

Asia: VN/23654/2021/

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle arkistointilaiksi ja laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue kiittää opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä arkistointilaiksi ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain muuttamisesta. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue pitää arkisto-, tiedonhallinta-, tietosuoja- ja julkisuuslainsäädännön yhteensovittamista tarpeellisena ja odotettuna uudistuksena.

Tietosuojasta

Hallituksen esitysluonnoksessa on käsitelty tietosuojasäätelyä sekä EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa (2016/679) määriteltyjä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamista. Poikkeukset rekisteröidyn oikeuksista käsiteltäessä henkilötietoja yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia varten osion osalta toivotaan tarkennusta siihen, millaisia poikkeuksia on tarkoituksena säätää ja millaisia asioita mm. suojaustoimissa tulee huomioida viitaten TsA 89 art. 1 ja 3 kohtiin.

8 § Arvonmääritys

Arvonmäärityskriteereistä esitetään säädettäväksi arkistointilain 8 §:ssä. Lainsäädännön tasolle tuodut arvonmäärityskriteerit selkeyttävät viranomaisen arvonmääritystä, mutta informaatio-ohjausta tarvitaan edelleen täytäntöönpanon osalta etenkin pienempien organisaatioiden tueksi.

10 § Yleinen arkistointipäätös

Ajantasaiset yleiset arkistointipäätökset esimerkiksi hyvinvointialueiden osalta olisivat tarpeellisia kansallisesti yhdenmukaisten arvonmäärityksen ja henkilötietojen suojaan liittyvien toimialakohtaisten ratkaisujen näkökulmasta. Lisäksi tulisi ottaa huomioon viranomaisten arvonmäärityksen ja arkistointipäätösten ajantasaisuus suhteessa mahdollisesti nopeisiin yhteiskunnallisiin muutoksiin (esim. poikkeukselliset ilmiöt, tietojen käyttötarpeiden kehitys), mikä edellyttää myös yleisten arkistointipäätösten ketteryyttä, mikäli tavoitteena olisi kansallinen otanta ja esimerkiksi eri alueiden aineistollinen vertailtavuus.

12 § Asiakirjojen sähköiseen muotoon muuttaminen

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue toivoo, että Kansallisarkiston määräykset asiakirjojen digitoinnin teknisistä menettelytavoista mahdollistavat jatkossa viranomaisille aineistojen digitoinnin aiempaa kustannus- ja resurssitehokkaammin. Digitoinnilla todella olisi mahdollista vähentää analogisten aineistojen tilantarvetta ja tästä aiheutuvia tilakustannuksia, sekä parantaa huomattavasti tietopalvelun sujuvuutta. Tämä kuitenkin edellyttää, että digitoinnin tekniset vaatimukset, niistä aiheutuvat järjestelmä- ja laitekustannukset sekä digitointityön vaatimat henkilöresurssit eivät muodostuisi viranomaisille kohtuuttomiksi toteuttaa suhteessa aineistojen säilyttämiseen analogisessa muodossa. Analogisten aineistojen digitointiprosessien kannustinjärjestelmiä olisi hyvä uudistuksen myötä kehittää.

14 § Muiden viranomaisten asiakirjojen siirtäminen kansalliseen arkistotietovarantoon

Arkistointilain 14 §:n mukaan myös muilla kuin valtion viranomaisella on mahdollisuus siirtää aineistojaan sähköisessä muodossa kansalliseen arkistotietovarantoon. Tätä mahdollisuutta pidetään hyvänä uudistuksena.

Arkistointilain 14 § ei sisällä 13.3 §:n tavoin erillistä mainintaa ”Siirto voidaan toteuttaa tiedonhallintalain 21 §:ssä tarkoitetun säilytysajan kuluessa”, jonka osalta toivotaan selkeää kirjausta joko säännöstekstiin, taikka ainakin säännöksen yksityiskohtaisiin perusteluihin siirrosta sopimisen osalta.

Rantaeskola Sini

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Tiedonhallinta ja hallintopalvelut